

EURÓPAI PARLAMENT

2009 - 2014

Plenárisülés-dokumentum

A7-0349/2012

23.10.2012

JELENTÉS

a közös biztonság- és védelempolitika szerepéről éghajlatváltozás okozta
válsághelyzetek és természeti katasztrófák esetén
(2012/2095(INI))

Külügyi Bizottság

Előadó: Indrek Tarand

PR_INI

TARTALOM

	Oldal
AZ EURÓPAI PARLAMENT ÁLLÁSFOGLALÁSÁRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY	3
A BIZOTTSÁGI ZÁRÓSZAVAZÁS EREDMÉNYE.....	14

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÁLLÁSFOGLALÁSÁRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY

a közös biztonság- és védelempolitika szerepéről éghajlatváltozás okozta válsághelyzetek és természeti katasztrófák esetén

(2012/2095(INI))

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unióról szóló szerződés V. címére és különösen annak 42., valamint 43. cikkére,
- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés polgári védelemről szóló 196. cikkére és humanitárius segítségnyújtásról szóló 214. cikkére,
- tekintettel az Unió éghajlat-diplomáciájáról szóló, 2011. július 18-i tanácsi következtetésekre¹,
- tekintettel az EKSZ és a Bizottság éghajlat-diplomáciáról szóló 2011. júliusi közös vitaanyagára²,
- tekintettel az Európai Tanácsnak Javier Solana főképviselő és az Európai Bizottság által előterjesztett 2008. évi közös jelentésére az éghajlatváltozásról és a nemzetközi biztonságról, valamint a Parlament nyomon követő ajánlásaira³,
- tekintettel a Bizottság „Az európai polgári védelmi erő: Europe aid” című, 2006. májusi jelentésére,
- tekintettel a közösségi polgári védelmi mechanizmus létrehozásáról szóló, 2007. november 8-i tanácsi határozatra⁴, valamint „A katasztrófákra adott uniós válasz erősítése felé: a polgári védelem és a humanitárius segítségnyújtás szerepe” című, 2010. október 26-i bizottsági közleményre (COM(2010)0600) és 2011. szeptember 27-i állásfoglalására⁵,
- tekintettel a 2011. december 20-i, az uniós polgári védelmi mechanizmusról szóló európai parlamenti és tanácsi határozatra irányuló javaslatra (COM(2011)0934),
- tekintettel „Az Európai Unió és az északi-sarkvidék” című 2008. évi bizottsági közleményre (COM(2008)0763), valamint az Északi-sarkvidékre vonatkozó fenntartható uniós politikáról szóló, 2011. január 20-i európai parlamenti állásfoglalásra⁶,
- tekintettel a pénzügyi válságnak az uniós tagállamok védelmi ágazatára gyakorolt

¹ http://ec.europa.eu/clima/events/0052/council_conclusions_en.pdf

² http://eeas.europa.eu/environment/docs/2011_joint_paper_euclimate_diplomacy_en.pdf

³ http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/reports/99387.pdf

⁴ HL L 314., 2007.12.1., 9. o.

⁵ Elfogadott szövegek, P7_TA(2011)0404.

⁶ Elfogadott szövegek, P7_TA(2011)0024.

hatásáról szóló, 2011. december 14-i állásfoglalására¹,

- tekintettel az „Az éghajlattal kapcsolatos tárgyalásoktól az éghajlat-diplomáciáig” című, 2011 októberében, Berlinben megrendezett, valamint a „Párbeszéd az éghajlatról és a biztonságról a XXI. században” című, 2012 márciusában, Londonban megrendezett konferencia következtetéseire,
- tekintettel az ENSZ Biztonsági Tanácsának az éghajlatváltozásról és nemzetközi biztonságról szóló, 2011. júliusi elnökségi nyilatkozatára²,
- tekintettel az ENSZ Környezetvédelmi Programjának „Livelihood security: Climate change, conflict and migration in the Sahel” (A megélhetés biztonsága: éghajlatváltozás, konfliktus és migráció a Száhil övben) című 2011. és 2012. évi jelentéseire³,
- tekintettel az emberi biztonságról és a védelmi felelősségről szóló ENSZ-dokumentumokra⁴,
- tekintettel a külföldi katonai és polgári védelmi eszközök katasztrófasegélyezés esetén történő alkalmazásáról szóló ENSZ-iránymutatásokra („oslói iránymutatások”)⁵, valamint az Ügynökségközi Állandó Bizottságnak (IASC) a katonai és polgári védelmi eszközök összetett vészhelyzetekben az ENSZ humanitárius műveletei támogatására történő alkalmazásáról szóló iránymutatásokra (MCDA-iránymutatások),
- tekintettel az Európai Parlamenthez és a Tanácshoz intézett bizottsági közleményre (SEC(2007)0781, SEC(2007)0782, COM(2007)0317) és „A humanitárius segítségnyújtással kapcsolatos európai konszenzus felé” című együttes nyilatkozatra⁶,
- tekintettel eljárási szabályzata 48. cikkére,
- tekintettel a Külügyi Bizottság jelentésére (A7-0349/2012),

Általános megfontolások

1. felhívja a figyelmet az éghajlatváltozás globális biztonságra, békére és stabilitásra gyakorolt hatására;
2. sajnálja, hogy az elmúlt négy évben a nyilvános viták között az éghajlatváltozás mint a globális biztonságot leginkább fenyegető tényező kérdése háttérbe szorult a gazdasági és

¹ Elfogadott szövegek, P7_TA(2011)0574.

² <http://www.un.org/News/Press/docs/2011/sc10332.doc.htm>

³ www.unep.org/disastersandconflicts

⁴ Az ENSZ 2005. évi világ-csúcstalálkozója eredményeiről szóló határozatának 138. és 139. bekezdése, az ENSZ Biztonsági Tanácsának 2006. áprilisi S/RES/1674. számú határozata, az ENSZ főtitkára, Ban Ki-mun 2009. szeptember 15-i „Implementing the Responsibility to Protect” (A védelmi felelősség végrehajtása) című jelentése és az ENSZ Közgyűlésének a védelmi felelősségről szóló, 2009. október 7-i A/RES/63/308. számú határozata.

⁵ <http://www.unhcr.org/refworld/docid/47da87822.html>

⁶ A Tanács és a tagállamok kormányainak a Tanács keretében ülésező képviselői, az Európai Parlament és az Európai Bizottság által elfogadott együttes nyilatkozat (2008/C 25/01)

pénzügyi válsággal szemben, ami szintén közvetlen globális veszélyt jelent;

3. úgy véli, hogy a szélsőséges időjárási események elmúlt években fokozódó gyakorisága nemcsak a fejlődő országok számára, hanem a világgazdaság számára is növekvő költségeket jelent: egyrésztől közvetlen, újjáépítésre és segélyekre fordított költségeket, másrésztől pedig közvetett, az emelkedő biztosítási összegekre, termékárakra és szolgáltatásokra vonatkozó költségeket; hangsúlyozza, hogy ezek az események a nemzetközi békét és az emberi biztonságot is súlyosabban fenyegetik;
4. megállapítja, hogy az éghajlatváltozás által súlyosított természeti katasztrófák rendkívül romboló hatásúak, különös tekintettel a veszélyeztetett államokra; megállapítja azonban, hogy eddig egyetlen konfliktus sem tulajdonítható kizárólag az éghajlatváltozásnak; hangsúlyozza, hogy az éghajlatváltozás miatt kialakuló természeti katasztrófák okozta növekvő ivóvíz- és élelmiszerhiánnyal küzdő népesség rákényszerül a migrációra, ami további túlzott terheket ró a már eleve veszélyeztetett régiók, illetve hanyatló államok gazdasági, társadalmi és igazgatási kapacitására, ezáltal konfliktusokat szülve, illetve kedvezőtlen hatást gyakorolva az általános biztonságra; emlékeztet, hogy ezek az események a korlátozott forrásokkal rendelkező közösségek és országok között versenyhelyzetet teremtenek;
5. elismeri, hogy az összetett válságokat a közös kül- és biztonságpolitika (KKBP), a közös biztonsági és védelmi politika (KBVP), valamint a humanitárius és fejlesztési segélyek politikái terén elérhető eszközöket teljes mértékben kihasználó, átfogó megközelítés alkalmazásával lehet és kell előre jelezni és megelőzni; megállapítja továbbá, hogy 2004-ben a NATO a környezeti biztonsági kihívásokra adott első nemzetközi válasz középpontjában állt, amikor a szövetség csatlakozott öt más nemzetközi ügynökséghez¹, és együtt létrehozták a Környezetvédelmi és biztonsági kezdeményezést (ENVSEC), amelynek feladata a sérülékeny régiókban a biztonságot veszélyeztető környezeti problémák kezelése;
6. elismeri a KBVP-t támogató kulcsfontosságú infrastruktúra jelentőségét;
7. elismeri, hogy bár az éghajlatváltozás biztonsági vonatkozásainak kezelése pozitív hatással járhat, ez az EU éghajlatváltozással kapcsolatos fellépésének csupán az egyik eleme, amely fellépés során politikai és gazdasági eszközöket próbálnak felhasználni az éghajlatváltozás mérséklésére, és az ahhoz való alkalmazkodás előmozdítására;
8. hangsúlyozza, hogy az EU-nak a külső fellépési stratégiái, szakpolitikái és eszközei tekintetében figyelembe kell vennie a természeti katasztrófák és az éghajlatváltozás nemzetközi biztonságra gyakorolt hatását; emlékeztet arra, hogy természeti és egyéb katasztrófák esetén fontos, hogy különleges figyelmet fordítsanak a nőkre és a gyermekekre, akik különösen sérülékenyek válsághelyzetekben;
9. e tekintetben emlékeztet a Bizottság humanitárius segítségnyújtással és polgári védelemmel kapcsolatos megbízására, és hangsúlyozza a meglévő eszközök

¹ Az ENSZ Környezetvédelmi Programja (UNEP), az ENSZ Fejlesztési Programja (UNDP), az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet (EBESZ), az ENSZ Európai Gazdasági Bizottsága (ENSZ-EGB) és a Közép- és Kelet-Európai Regionális Környezetvédelmi Központ (REC)

továbbfejlesztésének és megerősítésének szükségességét;

10. ismételten kiemeli továbbá a katasztrófakockázatok csökkentésének jelentőségét, annak érdekében, hogy csökkenjen a válságoknak a lakosság sérülékeny csoportjaira gyakorolt hatása;
11. megjegyzi, hogy az éghajlatváltozás okozta válsághelyzetek és az emiatt bekövetkező természeti katasztrófák hatásainak elemzését – bármilyen esetleg bekövetkező természeti vagy humanitárius válság előtt, közben vagy után – lényeges integrálni a közös biztonság- és védelempolitikai stratégiákba és az operatív tervekbe a legnagyobb kockázatnak kitett régiókra összpontosítva, a Lisszaboni Szerződésben rögzített humanitárius elvek tiszteletben tartása mellett; felszólít a gyakorlati együttműködésre is, például együttműködési gyakorlatok révén;
12. hangsúlyozza, hogy az éghajlatváltozás biztonsági következményeire adott hatékony válasz kidolgozása során nemcsak a konfliktusmegelőzést és a válságkezelést kell javítani, hanem az elemzési és a korai előrejelzési képességet is;
13. emlékeztet, hogy a Lisszaboni Szerződés előírja az Unió számára, hogy a nemzetközi válságkezelés érdekében fejlessze polgári-katonai képességeit a 43. cikkében meghatározott feladatok teljes körére kiterjedően, különösen a konfliktus-megelőzés, a humanitárius és mentési feladatok, a katonai tanácsadói és segítségnyújtási feladatok, a békefenntartás és a konfliktusok lezárását követően a helyzet stabilizálását tekintve; ugyanakkor úgy gondolja, hogy el kell kerülni az eszközök megkettőzését, és egyértelmű különbséget kell tenni a közös biztonság- és védelempolitika hatálya alá tartozó, és az azon kívül eső eszközök között, összhangban az EUMSZ 196. és 214. cikkével; emlékeztet továbbá a KBVP hatályán kívül eső, bevált humanitárius segítségnyújtási és polgári védelmi eszközök megkettőzése elkerülésének szükségességére;
14. elismeri, hogy a katonai struktúrák képességekkel és eszközökkel rendelkeznek a környezetvédelmi hírszerzés, a kockázatelemzés, a humanitárius segítségnyújtás, a katasztrófasegélyezés és az evakuáció terén, amelyek kulcsszerepet játszanak a korai előrejelzésben, valamint az éghajlattal kapcsolatos válságkezelésben és katasztrófaelhárításban;
15. felhívja a figyelmet arra, hogy a Lisszaboni Szerződés új rendelkezéseket vezetett be (az EUSZ 21–23. cikke, 27. cikke, 39. cikke, 41. cikkének (3) bekezdése, 43–46. cikke), és különösen azokra a rendelkezésekre, amelyek a 41. cikk (3) bekezdésében előirányzott előkészítő finanszírozással kapcsolatosak, és amelyeket továbbra is végre kell hajtani;
16. hangsúlyozza, hogy az EU-nak jobban együtt kell működnie az ENSZ-szel, az Afrikai Unióval és az EBESZ-szel – többek között a Környezetvédelmi és biztonsági kezdeményezés (ENVSEC) keretében – az elemzések megosztása és az éghajlatváltozás jelentette kihívások közös kezelése érdekében;
17. hangsúlyozza a polgári és a katonai erők közötti szinergiák értékét olyan válsághelyzetekben, mint amilyenek például Haitin, Pakisztánban és New Orleansban alakultak ki; véleménye szerint e szinergiák bebizonyították, milyen értékes hozzájárulást nyújthatnak a katonai erők az éghajlatváltozás okozta válsághelyzetek és a természeti

katasztrófák kezelése terén azáltal, hogy időben nyújtanak közvetlen segítséget a válság sújtotta területek és lakosság számára;

18. üdvözli, hogy az éghajlatváltozás egyre lényegesebb szerepet játszik a globális biztonságról folytatott vitában, nevezetesen 2007 óta, amikor is az ENSZ Biztonsági Tanácsa először hozta fel az éghajlatváltozást és annak nemzetközi biztonságra gyakorolt hatásait vitatémaként; örvendetesnek tartja az Unió és tagállamai kormányainak azon törekvését, hogy e kérdést az ENSZ Biztonsági Tanácsának 2011. júliusi ülésén, valamint a Külügyek Tanácsának éghajlat-diplomáciáról szóló következtetéseiben felvetette;

A politikai szándék és fellépés szükségessége

19. felhívja az Unió közös kül- és biztonságpolitikájának végrehajtásáért felelős bizottsági alelnököt / az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjét, hogy:
- a) a válságokkal és a konfliktusok veszélyével foglalkozó elemzések során szükség esetén mindig vegye figyelembe az éghajlatváltozást és a természeti katasztrófákat, valamint azok biztonsági és védelmi következményeit;
 - b) elemezze, hogy potenciálisan mely országokban és/vagy régiókban a legnagyobb a kockázata annak, hogy az éghajlatváltozás és a természeti katasztrófák konfliktusokhoz és instabilitáshoz vezetnek; állítsa fel ezen országok/régiók listáját; az éves KKBP-jelentés keretében nyújtson tájékoztatást a listán szereplő országokban/régiókban e kihívások kezelésére irányuló uniós politikák és eszközök végrehajtásáról;
 - c) fokozza az Unió gyakorlati képességeit a konfliktusmegelőzés, a válságkezelés és a konfliktusok lezárását követő helyreállítás terén; szorosan koordinálja a Bizottság által és az uniós fejlesztési politika keretében tett, arra irányuló erőfeszítéseket, hogy az éghajlatváltozásnak való ellenállás és az ahhoz való alkalmazkodás egyéb területein segítséget tudjunk nyújtani a partnerországok számára;
 - d) ennek megfelelően a Bizottsággal szoros együttműködésben alakítsa át az Uniónak a polgári–katonai kapacitásokra és képességekre vonatkozó hosszú távú terveit;
20. úgy véli, hogy az Uniónak listát kell összeállítania azokról a kihívásokról, amelyekkel például az Északi-sarkvidéken, Afrikában, az arab világban, a Himalájában és a Tibeti-fennsíkon kell szembenéznie, különösen a vízellátással kapcsolatos potenciális konfliktusokat tekintve; felhívja ezért az Európai Külügyi Szolgálatot (EKSZ), a Humanitárius Segélyek és Polgári Védelem Főigazgatóságát (ECHO) és a EuropeAid Fejlesztési és Együttműködési Főigazgatóságát (DEVCO), hogy egymással konzultálva és szorosan együttműködve állítsák össze azon országok és régiók listáját, amelyeket a következő évtizedekben leginkább érinteni fog az éghajlatváltozás (ideértve különösen a Kis Szigetállamok Szövetségének országait (AOSIS), amelyek létét a tengerek emelkedő vízszintje fenyegeti); felkéri az alelnököt/a főképviselőt, hogy határozza meg az egyes országok vagy régiók e listára való felvételének indokait, és hogy az Uniónak milyen módon szükséges reagálnia egyes esetekben a konfliktusok kockázata, illetve egyéb humanitárius katasztrófák megelőzése érdekében;
21. hangsúlyozza az EU fejlesztési és humanitárius segítségnyújtása folytatásának és

megerősítésének fontosságát, az éghajlat által okozott válságok és természeti katasztrófák tekintetében az alkalmazkodás, az enyhítés, a válaszcselekvés, az ellenállás, a segélyezés és a válságot követő fejlesztés előtérbe helyezésével; felhívja a figyelmet olyan kezdeményezések jelentőségére, mint például a katasztrófakockázatok csökkentése, valamint a segélyezés, az újjáépítés és a fejlesztés összekötése, és felhívja a Bizottságot, hogy helyezze e programokat és fellépéseket a humanitárius, és különösen a fejlesztési segélyezés középpontjába; üdvözli, hogy az uniós polgári védelmi mechanizmus a javaslat szerint nagyobb szerephez jut, különösen az Európai Uniót kívül;

22. üdvözli az UNDP, az UNEP, az EBESZ, a NATO, az ENSZ-EGB és a REC¹ Környezetvédelmi és biztonsági kezdeményezését (ENVSEC), amely az emberi biztonsággal és a természeti környezettel kapcsolatos kihívások kezelésére törekszik azáltal, hogy közös szakértői- és erőforráskészletet kínál a közép-ázsiai, a kaukázusi és a délkelet-európai országok számára; megállapítja, hogy az ENVSEC általános teljesítménye továbbra is korlátozott, ám fontos eszközként szolgált az intézményi koordináció terén, valamint hozzájárul az eljárások általános bevezetésének elősegítéséhez;
23. hangsúlyozza, hogy az EU-nak együtt kellene működnie a kockázatnak kitett kulcsfontosságú régiókkal és a legsérülékenyebb államokkal, hogy ezáltal is megerősítse képességeiket; kiemeli, hogy az EU folytathatná az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásnak és az éghajlatváltozásnak való ellenállásnak az EU regionális stratégiáiba (például EU–Afrika stratégia, barcelonai folyamat, fekete-tengeri szinergia, a Közép-Ázsiára vonatkozó uniós stratégia, közel-keleti cselekvési terv) való integrálását;
24. felkéri az alelnököt / a főképviseletet, valamint a Bizottságot, hogy az éghajlatváltozás biztonságra gyakorolt potenciális hatásait érvényesítse általánosan a külső fellépéssel és a KBVP-vel kapcsolatos legfontosabb stratégiákban, szakpolitikai dokumentumokban és pénzügyi eszközökben; hiszi, hogy az általános érvényesítés iránti törekvésnek kell az irányadó elvnek lennie, csakúgy, mint az emberi jogok és a nemek közötti egyenlőség tekintetében²;
25. felhívja a figyelmet arra, hogy az energiabiztonság szorosan összefügg az éghajlatváltozással; úgy véli, hogy javítani kell az energiabiztonságot az EU-nak a – például Oroszországból csővezetékeken keresztül behozott – fosszilis tüzelőanyagoktól való függésének csökkentése révén; emlékeztet arra, hogy ezek a csővezetékek ki vannak szolgáltatva a fagyott talaj felolvadása miatti zavaroknak, és kiemeli, hogy az Északi-sarkvidék átalakulása az EU biztonságra hatást gyakorló egyik legfőbb éghajlatváltozási jelenség; hangsúlyozza, hogy ezt a kockázati szorzót az Északi-sarkvidékre vonatkozó megerősített uniós stratégiával és az EU által előállított megújuló energiákra, továbbá az Unió külső forrásoktól való függését jelentősen csökkentő, energiahatékonyságra irányuló megerősített politikával kell kezelni, melyek javítják az

¹ Az ENSZ Fejlesztési Programja (UNDP), az ENSZ Környezetvédelmi Programja (UNEP), az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet (EBESZ), az Észak-atlanti Szerződés Szervezete (NATO), az ENSZ Európai Gazdasági Bizottsága (ENSZ-EGB) és a Közép- és Kelet-Európai Regionális Környezetvédelmi Központ (REC)

² 11936/4/06 dokumentum; 11678/1/05 dokumentum,
http://www.consilium.europa.eu/ueDocs/cms_Data/docs/hr/news144.pdf

Unió biztonsági helyzetét;

26. felhívja az Európai Védelmi Ügynökséget (EVÜ) és a tagállamok fegyveres erőit, hogy fejlesszenek ki környezetbarát és energiatudatos technológiákat, teljes mértékben kihasználva a megújuló energiaforrások kínálta lehetőségeket;
27. üdvözli az olyan közelmúltbeli törekvéseket, amelyek a NATO és az Unió közötti együttműködés megerősítésére irányulnak a képességfejlesztés terén; elismeri, hogy nagy szükség van az együttműködés kölcsönös előnyeinek meghatározására mindkét szervezet különös felelősségi köreinek tiszteletben tartása mellett; hangsúlyozza a természeti katasztrófákra és éghajlatváltozás okozta válságokra való válaszadáskor végrehajtható összevonási és megosztási projektek és intelligens védelmi projektek (NATO) esetében megvalósítható szinergiák feltérképezésének és megteremtésének szükségességét;
28. felkéri az alelnököt/a főképviselőt a Lisszaboni Szerződésben rejlő összes lehetőség haladéktalan kiaknázására, és hogy késedelem nélkül terjesszen elő javaslatokat az induló alap (az EUSZ 41. cikkének (3) bekezdése) végrehajtására, lehetséges jövőbeli összevonási és megosztási projektekre és közös képességekre, valamint a polgári válságkezelési műveletek során alkalmazható közös és állandó eszközkészletre vonatkozóan;

Új szellemiség szükségessége: stratégiai és tervezési kihívások

29. megállapítja, hogy az éghajlatváltozásnak és a természeti katasztrófáknak a békére, a biztonságra és a stabilitásra gyakorolt kedvezőtlen hatását valamennyi olyan stratégiai jelentőségű KKBP-/KBVP-dokumentumba integrálni lehetne, amelyek iránymutatásként szolgálnak az egyedi politikák és missziók megtervezéséhez és végrehajtásához;
30. megállapítja, hogy a korai értékelési és a tényfeltárási képességeknek biztosítaniuk kell azt, hogy az EU a rendelkezésre álló legmegfelelőbb eszközök felhasználásával válaszoljon a válságokra, polgári, katonai és polgári-katonai szakértőkből álló, multidiszciplináris csoportok lehető legkorábbi alkalmazása révén;
31. hangsúlyozza, hogy az EU pontos és időben elkészített elemzéshez való hozzáférése kulcsszerepet fog betölteni az éghajlatváltozás okozta biztonsági problémákra való válaszadásra irányuló erőfeszítések és a problémák előrejelzése terén, és hogy e téren a KBVP kapacitásai jó információforrást biztosítanak; az EU-nak lépéseket kell tennie az adatgyűjtési és az információelemzési kapacitás további fejlesztése érdekében olyan struktúrákon keresztül, mint az uniós küldöttségek, az EU műholdközpontja és az EU helyzetelemző szolgálata;
32. úgy véli, hogy az éghajlatváltozás és a természeti katasztrófák kedvezőtlen következményeivel kapcsolatos korai figyelmeztető és megelőző intézkedés a megfelelő humán-erőforrásoktól és az adatgyűjtés és -elemzés módszerétől függ; megállapítja, hogy a védelmi politikával foglalkozó illetékes EKSZ-egységeknek és a Bizottság illetékes szolgálatainak és földrajzi egységeinek munkájuk során foglalkozniuk kellene a természeti katasztrófák nemzetközi biztonságra és politikai stabilitásra gyakorolt hatásainak elemzésével; javasolja, hogy az EKSZ és a Bizottság személyzetét képezzék

ki a természeti katasztrófák válságok kialakulására, politikai stabilitásra és biztonságra gyakorolt hatásának nyomon követésére; felszólít az elemzés és a kockázatértékelés közös kritériumainak kidolgozására, és egy közös riasztási rendszer létrehozására;

33. ösztönzi az EKSZ és a Bizottság illetékes szerveit, hogy a helyzetelemzés és azt követő politikai tervezés terén fokozzák az éghajlatváltozással és természeti katasztrófákkal összefüggő kérdésekkel kapcsolatos koordinációt és szisztematikus információcserét; sürgeti az illetékes EKSZ-egységeket az illetékes bizottsági szervekkel, nevezetesen az ECHO-val, továbbá az ENSZ ügynökségeivel és programjaival, valamint a NATO-val rendelkezésre álló kommunikációs és információcserére alkalmas csatornák igénybevételét; felhívja a figyelmet, hogy az éghajlatváltozás okozta válság és természeti katasztrófák kezelésével megbízott polgári és katonai szervezeteknek szorosan együtt kell működniük valamennyi civil társadalmi, humanitárius és nem kormányzati szervezettel;
34. sürgeti a Bizottságot, hogy dolgozzon ki készenléti terveket az EU-n kívül bekövetkező olyan természeti katasztrófák és éghajlatváltozás okozta válságok hatásaira adott uniós válaszra vonatkozóan, amelyek közvetett vagy közvetlen biztonsági következményekkel járnak az Unióra (pl. éghajlatváltozás által előidézett migráció);
35. üdvözli a lengyel elnökség alatt uniós külügyminiszteri szinten, és a német elnökség alatt az ENSZ Biztonsági Tanácsában 2011-ben hozott, arra irányuló lépéseket, hogy kidolgozzák a kölcsönhatást az éghajlatváltozás és biztonsági vonatkozásai között; hiszi ugyanakkor, hogy az éghajlat-diplomácia csak egyféle vetülete a lehetséges külső fellépéseknek, és hogy nagy szükség van az éghajlatváltozással és természeti katasztrófákkal kapcsolatos válságoknak az egyedi szükségletek és hatások általános érvényesítése révén történő előrejelzésére;
36. úgy véli, hogy a KBVP fő politikai dokumentumait, beleértve az Unió politikai és stratégiai szintű katonai tervezési koncepciójáról szóló¹, az Unió katonai parancsnoksági és irányítási koncepciójáról szóló² és az EU katonai gyorsreagálási koncepciójáról szóló dokumentumokat³, valamint azon dokumentumokat, amelyek lényegesek a civil KBVP missziók, például az Unió átfogó tervezésre vonatkozó koncepciója, az Unió rendőri tervezéssel kapcsolatos koncepciója, valamint a válságkezelésben szerepet játszó polgári műveletek parancsnoki és irányítási szerkezetére vonatkozó iránymutatásokról szóló koncepciója⁴ szempontjából, ki lehetne igazítani és módosítani lehetne az éghajlatváltozás és a természeti katasztrófák tekintetében;
37. véleménye szerint a polgári és a katonai képességeket oly módon kell kialakítani, hogy azokat fel lehessen használni a természeti katasztrófákra és az éghajlatváltozás okozta válságokra történő válaszadás során; úgy véli, hogy különös figyelmet kell fordítani a katonai képességek fejlesztésére és különösen az összevonás és megosztás folyamatára; kéri, hogy e tekintetben nagyobb szerepet kapjon az Európai Védelmi Ügynökség;

¹ – 10688/08 – titkosított.

² <http://register.consilium.europa.eu/pdf/en/08/st10/st10690.en08.pdf>

³ <http://register.consilium.europa.eu/pdf/en/09/st05/st05654.en09.pdf>

⁴ a 13983/05., a 6923/1/02. és a 9919/07. sz. dokumentum

Az intézményi kreativitás szükségessége: eszközök és képességek

38. ismételten hangsúlyozza, hogy a válságokra, így például a természeti katasztrófákra adott hatékony választ gyakran civil és katonai képességekre egyaránt alapozni kell, és e két területet jobban össze kell hangolni; emlékeztet arra, hogy alapvető olyan konkrét kapacitások és hiányosságok meghatározása, amelyek esetében a katonai kapacitás hozzáadott értéket biztosít;
39. hangsúlyozza, hogy ki kell dolgozni azon katonai–polgári KBVP-képességek konkrét listáját, amelyek az éghajlatváltozás és a természeti katasztrófák kezelése szempontjából, valamint a KBVP missziók tekintetében jelentőséggel bírnak; hangsúlyozza, hogy a lista összeállításakor különleges figyelmet kell fordítani a katonai és polgári védelmi eszközök alkalmazásával foglalkozó tanácsadó csoport munkájára; megállapítja, hogy az ilyenek eszközök magukban foglalják többek között a mérnöki kapacitásokat, úgymint a kikötői/repülőtéri infrastruktúrák ad hoc kiépítését és működtetését, a légi és tengeri műveleti irányítást és közlekedést, az intenzív ellátást is lehetővé tevő mozgó kórházakat, a kommunikációs infrastruktúrákat, valamint a víztisztítást és az üzemanyag-gazdálkodást; felkéri a Tanácsot és az Európai Védelmi Ügynökséget (EVÜ), hogy a képességfejlesztési program 2013-as felülvizsgálatának részeként a polgári–katonai képességek jelenlegi listáit egyeztesse azokkal a képességekkel, amelyek az éghajlatváltozás kihívásainak leküzdéséhez szükségesek, továbbá fogalmazza meg a megfelelő javaslatokat a listákban mutatkozó esetleges hiányosságok pótlásával kapcsolatban;
40. hangsúlyozza, hogy a már létező képességek – például az uniós harci alakulatok és az európai légi szállítási parancsnokság – alapján meg kell vizsgálni olyan további közös képességek kialakításának lehetőségét, amelyek az éghajlatváltozás vagy a természeti katasztrófák hatásainak kezelését célzó műveletek szempontjából jelentőséggel bírnak;
41. hangsúlyozza, hogy tanulmányozni kell az energiahatékonyság és a környezetgazdálkodás javításának módjait a hadseregeken belül otthon és külföldön, többek között a megújuló energiaforrások kínálta lehetőségek kihasználása révén; emlékeztet rá, hogy egy uniós ország haderői ugyanannyi energiát fogyasztanak, mint egy nagy európai város, és hogy ezért a katonai struktúráknak hasonlóképpen innovatívnak kell lenniük ökológiai lábnyomuk csökkentésében; üdvözli „A kéksisakosok zölddebbé tétele: környezet, természeti erőforrások és az ENSZ békefenntartó műveletei” című, az UNEP, az ENSZ békefenntartási műveletekkel foglalkozó főosztálya (UNDPKO) és az UNDFS által 2012 májusában kiadott jelentést; hangsúlyozza, hogy az USA haderői¹ évek óta aktívan törekednek az energiafüggetlenség fokozására fenntartható energiaforrások használata, valamint az energiahatékonyság valamennyi hadművelet és infrastruktúra tekintetében történő javítása révén; e tekintetben üdvözli az EVÜ által a közelmúltban indított „GO GREEN” projektet, amelynek célja az energiahatékonyság és a megújuló energiaforrások használatának jelentős mértékű javítása; hangsúlyozza, hogy a bevált gyakorlatokra vonatkozó iránymutatásokat kell kialakítani az erőforrás-hatékonyság, valamint a KBVP-missziók során megvalósított környezetgazdálkodás

¹ *Powering America's Defence: Energy and the Risks to National Security (Amerika védelmi erejének fokozása: energia és nemzetbiztonsági kockázatok)*, 2009. május, <http://www.cna.org/sites/default/files/Powering%20Americas%20Defense.pdf>

nyomon követése terén;

42. hangsúlyozza, hogy az európai védelmi ipari bázis terén végzett átfogó fejlesztéseket az éghajlatváltozás okozta válsághelyzetek és a természeti katasztrófák konkrét követelményeihez kell igazítani; arra szólít fel, hogy az Európai Védelmi Ügynökség vállaljon nagyobb szerepet a folyamatban, az Unió Katonai Bizottságával szorosan együttműködve; felszólítja mindkét KBVP-testületet, hogy beszerzési és képességfejlesztési programjaikban biztosítsanak elegendő pénzügyi és egyéb erőforrást az éghajlatváltozás és a természeti katasztrófák kezelése terén mutatkozó konkrét igények teljesítésére;
43. felhívja a katonai ágazatot, hogy vállalja a felelősségét a környezeti fenntarthatóság terén, valamint a technikai szakértőket, hogy találjanak megoldásokat a környezetbarát fellépésekre, a kibocsátások csökkentésétől kezdve az újrahasznosíthatóság javításáig;
44. hangsúlyozza, hogy az Unió rendelkezésére álló összes releváns eszköz felhasználása révén a 2014–2020 közötti időszakra szóló, következő többéves pénzügyi keret összefüggésében átfogó megközelítést kell fenntartani és előmozdítani a természeti katasztrófák és az éghajlatváltozás okozta válságok hatásainak enyhítése és az azokra való válaszadás tekintetében; üdvözli a Bizottságnak a megújított Stabilitási Eszközre vonatkozó javaslatát, amely már foglalkozik az éghajlatváltozás és a természeti katasztrófák negatív hatásainak a biztonságra, békére és politikai stabilitásra gyakorolt kedvezőtlen hatásával;
45. kéri, hogy az ilyen javaslatok pénzügyi hatásait határozzák meg és vegyék figyelembe az EU költségvetésének felülvizsgálatakor;
46. felkéri az alelnököt/a főképviselőt, hogy delegáljon az éghajlatváltozással kapcsolatos biztonsági kérdésekben jártas szakértőket a legkiszolgáltatottabb országok és régiók uniós küldöttségeibe, annak érdekében, hogy az Unió megerősített kapacitással rendelkezzen olyan esetekben, ha korai előrejelzésre vagy információkra van szükség a kialakulóban levő konfliktusokkal kapcsolatban;
47. felhívja az EKSZ-t, hogy erősítse az Unió és az azzal szomszédos országok közötti koordinációt az éghajlatváltozás által előidézett válsághelyzetekre való reagálási képesség tekintetében;
48. felhívja az EKSZ-t, hogy a világszerte végrehajtott katonai, polgári–katonai és polgári műveletek megtervezése és végrehajtása tekintetében szorgalmazza az éghajlatváltozással és a környezetvédelemmel kapcsolatos aspektusok figyelembevételét;
49. üdvözli azt az elképzelést, hogy az éghajlatváltozással kapcsolatos biztonsági kérdésekkel kijelölt ENSZ-különmegbízott foglalkozzon;
50. koordinációs mechanizmusok kialakítására szólít fel az Unió egésze és azon tagállamok között, amelyek a jövőben az állandó strukturált együttműködés rendelkezései szerint járnak el, hogy az Unió ezen a téren meglévő átfogó megközelítésével összhangban lévő fellépéseket hajtsanak végre;

51. véleménye szerint a természeti katasztrófák és éghajlatváltozás okozta válságok nemzetközi és európai biztonságra gyakorolt hatásaival foglalkozó tanulmányokat bele kellene foglalni az Európai Biztonsági és Védelmi Főiskola tananyagába;
52. felhívja az EU-t, hogy az éghajlatváltozás biztonsági következményeit harmadik országokkal folytatott párbeszéd keretében vizsgálja meg, különös tekintettel olyan kulcsfontosságú partnerekre, mint India, Kína és Oroszország; hangsúlyozza, hogy a valóban hatékony válaszadáshoz többoldalú megközelítésre és harmadik országokkal közös beruházásokra van szükség, és hogy az EU közös fejlesztési és képzési missziók révén együttműködést alakíthatna ki harmadik országok haderőivel;
53. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Bizottság alelnökének/a főképviselőnek/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének, a Tanácsnak, a Bizottságnak, az uniós tagállamok parlamentjeinek, a NATO Parlamenti Közgyűlésének, a NATO főtitkárának, az ENSZ közgyűlésének és az ENSZ főtitkárának.

A BIZOTTSÁGI ZÁRÓSZAVAZÁS EREDMÉNYE

Az elfogadás dátuma	10.10.2012						
A zárószavazás eredménye	<table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="width: 100px;">+:</td> <td style="text-align: right;">30</td> </tr> <tr> <td>-:</td> <td style="text-align: right;">3</td> </tr> <tr> <td>0:</td> <td style="text-align: right;">27</td> </tr> </table>	+:	30	-:	3	0:	27
+:	30						
-:	3						
0:	27						
A zárószavazáson jelen lévő tagok	Pino Arlacchi, Bastiaan Belder, Franziska Katharina Brantner, Elmar Brok, Jerzy Buzek, Tarja Cronberg, Arnaud Danjean, Mário David, Ana Gomes, Andrzej Grzyb, Anna Ibrisagic, Liisa Jaakonsaari, Anneli Jäätteenmäki, Jelko Kacin, Ioannis Kasoulides, Tunne Kelam, Nicole Kiil-Nielsen, Evgeni Kirilov, Maria Eleni Koppa, Andrey Kovatchev, Wolfgang Kreissl-Dörfler, Eduard Kukan, Vytautas Landsbergis, Krzysztof Lisek, Sabine Lösing, Mario Mauro, Francisco José Millán Mon, Alexander Mirsky, María Muñoz De Urquiza, Annemie Neyts-Uyttebroeck, Norica Nicolai, Raimon Obiols, Kristiina Ojuland, Ria Oomen-Ruijten, Justas Vincas Paleckis, Bernd Posselt, Cristian Dan Preda, Fiorello Provera, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, Jacek Saryusz-Wolski, Werner Schulz, Sophocles Sophocleous, Laurence J.A.J. Stassen, Kristian Vigenin, Sir Graham Watson, Karim Zéríbi						
A zárószavazáson jelen lévő póttag(ok)	Charalampos Angourakis, Elena Băsescu, Jean-Jacob Bicep, Véronique De Keyser, Diogo Feio, Elisabeth Jeggle, Agnès Le Brun, Jean Roatta, Indrek Tarand, Sampo Terho, László Tőkés, Traian Ungureanu, Luis Yáñez-Barnuevo García						
A zárószavazáson jelen lévő póttag(ok) (187. cikk (2) bekezdés)	Joseph Cuschieri						